

Retkeilijä

TRL – 42 vuotta toimintaa

Nro 4

2.12.2013

Kuvat: Hilikka Laitinen

TRL-Retket
www.tyovaenretkeilyliitto.com

**Talven ja kevään
kaikille avoimia retkiä
ja tapahtumia.**
Seurojen tapahtuma-
kalenteri sivulla 7.

Ensilumen hiihtoviikko Lapissa
29.11.-7.12. Järj. KuuRet

Joulujuhla ja tonttukävely
Nuuksiossa 7.12. Järj. ER

Retki joulutapahtumaan 18.12.
Korteniemen perinnetilalle
Liesjärven kans.puistossa
Järj. ViRet

Tapanin taaperrus 26.12.
Nuuksiossa. Järj. ER

Hämärähyssy Ukonjoella
28.12.-1.1. Järj. Karjalan R.

Akkojen räpimisretki
25.-26.1.14. Ks. s. 2

Ukkojen luontoretki Lopella
31.1.-2.2. Ks. s. 2

Kulttuuri- ja ulkoiluviikonloppu
31.1.-2.2. Ylläksellä.
Järj. Rovaniemen R.

Lumikenkä/hiihtoretki 15.-16.2.
Järj. Kangasalan R.

Hiihtoretki Kuopiossa 16.2.
Järj. KuRet

Pyry-päivät Nuuksiossa
22.-23.2. Järj. ER

Hiihtoviikko 15.- 23.3.
Varkhanmukkassa. Ks. s. 2

Lapin laduille ja majojemme
rauhaan – tee majavarauks
tyovaenretkeilyliitto@gmail.com
tai puh. 045 1369 744.
TRL:n majavuokrat sivulla 2.

Lumihiihtaleiden laulu

Hei leijailkaa, hei leijailkaa,
te lumihiihtaleet
ja vaipan alle verhotkaa jo
metsät, mantereet!
Nyt joulu saa, nyt joulu saa
siis valkeaksi maa!

Sanat ja sävel Martti Hela

Talven iloja

Lumi tuo pimeyteen valon
ja virkistää mielen. Se luo
odotuksen keväästä.

Painu pihalle tai polulle. Happihyppely pistää
veren kiertämään. Se on tehokas keino saada
elämä tuntumaan valoisa.
Viis tietsikasta, varaa pari hyvää juttua
mukaan ja kaveri juttukaveriksi. Luonto
on tehokas kuntosali, jossa liikunta
ei maksa mitään.

Heinäukkojen
hymy
Stenbackan
pihamaalla.

Ahkiövaellukselle aurinkoon.
ER:n joukko Inkoon Kopparnäsissa.

TRL:n Lapin majoilta on helppo lähteä
Pallastuntureiden latuverkostoon.

Hangelle voi tehdä eläinvarjokuvia.
Retkeilijöitä Vihdin Kurjolammella.

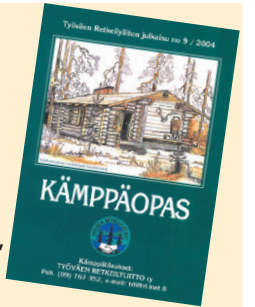

TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO ry Luonnonystävien kansainvälisen Liiton (Naturfreunde Internationale, NFI) Suomen jäsenjärjestö, perustettu 1971. Toimisto: uusi osoite Säästöpankiranta 6 C, 6. krs., 00530 Helsinki, puh. 045 1369 744 • sähköposti tyovaenretkeilyliitto@gmail.com www.tyovaenretkeilyliitto.com • NFI internetissä www.nfi-int.org
Palvelemme: ti, ke, to klo 9-16
Toimistonhoitaja: Maija Koponen
Puheenjohtaja: Pauli T. Komonen, puh. 0400 350 515
TRL:n tili: Nordea FI66 1521 3007 119458.

Retkeilijä-lehti:

Toimitus Hilikka Laitinen, puh. 0440-500354, hilikka.laitinen@gmail.com
 Seuraava Retkeilijä ilmestyy maaliskuussa 2014 Demokraatti-lehden liitteenä. Aineistot kuukautta aiemmin.

Kysy TRL:sta vapaita kämppiä ja tilaa Kämppäopas, puh. 045 1369 744.

Retkeilijä-lehti on luettavissa, myös viime vuoden numerot TRL:n nettisivuilla näköissivuina. www.tyovaenretkeilyliitto.com

Puheenjohtajan palsta

Kohti valoa – kohti kevättä

Tämä vuosi alkaa olla jo tulevan talven tuntua lumipeitteinen. Etelämpänä voimme vielä nauttia pimeydestä ennen lumipeitteen valaisevaa hohdetta.

Aina silloin tällöin joku kulkee kämppillämme jälkiä jättämättä ja me rehelliset toimimme maksumiehinä. Ovatko perimämme kämppämaksut liian korkeita? Vai olisiko syytä ryhtiliikkeeseen.

Hallitus on kokoonnutun tänä vuonna pari kertaa. Ehkä yksi tärkeimmistä päätöksistä on Ukonjoen sähköistämisen aurinkopaneelein. Kaasuvalot alkavat olla tiensä päässä. Venttiilit reistailevat ja valotehokin alkaa hiipua. Eikä vanhoissa valoissa ole turvatoimintaa, joka karkaisee kaasun häiriön sattuessa. Lisäksi täytyy ottaa huomioon paloturvallisuus. Nyt tietenkin joku ajattelee että

Ukonjoki on piloilla kun sähkövalo valaisee... ainahan sitä voi kynttilän valosa istua ja nauttia kämppän tunnelmasta. Täytyy jättää kuitenkin sähkösuunnitelmille takaportti. Katsotaan saammeko liitollemme avustusta opetusministeriöstä. Ellei niin sitten asia täytyy ottaa uudelleen tarkasteluun.

Toinen merkittävä päätös tehtiin päättämällä Lätäskurkkion vuokraamisesta. Liittokokouksen päätöksen mukaisesti tarjotaan sitä ensisijaisesti liittomme jäsenille. Toivottavasti kiinnostusta löytyy. Syyt vuokraamisesta löytyvät vähäisestä käytöstä ja talkooporukan ikääntymisestä. Kaikkea ei jaksa/ennätä tehdä. Vuokraamisen yksi peruste onkin että paikat pysyisivät kunnossa. Käytön puutteesta kun tapahtuu pikkuhiljaa rapistumista.

Hallitus päätti tukea seurojen lapsi- ja nuorisotoimintaa. Opetusministeriön avustusehdoissakin mainitaan erittäin suurella painoarvolla lapsiin ja nuorisoon panostettu työ Joissakin seuroissa toimintaa järjestetään säännöllisesti. Haasteena esitänkin, että jokaisessa seurassa järjestetään ainakin yksi lapsille ja nuorille järjestetty tapahtuma ensi vuoden aikana.

Näin vuoden kallistuessa kohti loppuaan on tapana kiittää yhteistyökumppaneita, liittohallitusta, jaostoja, seuroja jäsenineen, kaikkia jotka jollain tavoin ovat olleet toiminnallaan kantamassa kortta yhteiseen kekkoon ja ennen kaikkea toimiston ahkeraa ahertajaa kulu-neesta vuodesta. KIITOS kaikille! Hyvää joulua ja rauhaa ensi vuotta,

t. Pauli T. Komonen

Komean grillikatoksen viimeistelyhommissa vas. Toivo Raassina ja Erkki Ajakainen. Taustalla virtaa Ukonjoki.

Ukonjoella ei istuta enää sateessa nuotiolla

Karjalan Retkeilijät ovat tänä vuonna monipuolisesti juhlineet 30-vuotista taivaltaan. Juhlavuoden kunniaksi ja muistoksi seuran väki rakensi Ukonjoelle, entisen tilalle, uuden tulipaikan ja sille katoksen. Kaikki tarvikkeet on saatua lahjoituksena seuran jäseniltä, jotka myös talkoilla hoitivat tulisiijan ja katoksen pystytyksen. Seuran työn lopputulos lahjoitetaan TRL:lle ja on kaikkien kävijöiden nähtävänä, käytettävänä ja varmasti myös ilona. Niin kuin aikanaan piha-alueella sijainnut kaksipuoleinen laavu, josta on kuva talon keittiön seinällä.

Uuden tulipaikan nimi on **Vonka-paikka**. Tulipaikka sai komean, uittoperinteen liittyvän nimen. Nykyisen kämppän piha-alueella on sijainnut vonkapaikka (vahtipaikka), jossa oli hyvä vahtia uiton sujumista ja pitää ruokatulta.

Teksti ja kuva: **Ilmo Nousiainen**

Kalaan Latäsenon varteen!

Vuokrataan

Työväen Retkeilyliitto vuokraa Lätäskurkkio-nimisen kämppän liittokokouksen päätöksen mukaisesti. Kämpä sijaitsee Lätäsenon varrella n. 17 km Lätäseno-jokea yläjuoksulle päin Markkinan kylästä Vuodepaikkoja on kuusi. Kamiinalämmitys ja kaasuhella. Samassa rakennuksessa on sauna. Työväen Retkeilyliitto maksaa vakuutukset, kiinteistöveron ym. Paikka vuokrataan ensisijaisesti TRL:n jäsenlelle/jäsenille. Vuokraan sisältyy vene ja moottori. Vuokra-aika on liittokokouksena. Vuosivuokra 1000€. Vuokraan ei kuulu polttopuut/kaasu. Tarkemmat vuokraehdot sovitaan vuokraajan kanssa. Jos olet kiinnostunut paikasta ota yhteys liiton toimistoon tai puheenjohtajaan.

Pauli T Komonen
 puh. 0400-350515

Haaste

Nyt kaikki kädentaitoiset rakentamaan talitintille tupaa, kottaraiselle kotia ja kuusitiäiselle kammia. Kokeillaan ekologista keinoa vähentää lapinmajoillamme hyönteisiä. Ensi kesän lapinmajojen talkoolaiset vievät ja asentavat pöntöt majoillemme. Valmistajien kesken arvotaan tuotepalkinto/palkintoja. Sahat suihkimaan ja vasarat viuhumaan!

TRL/ Kiinteistötoimikunta

Hyvän mielen keräys

Majat kaipaavat joka vuosi huoltoa ja parannuksia. Haluamme pitää majamme sellaisessa kunnossa, että niissä on miellyttävä viettää omatoimista, liikunnallista vapaa-aikaa. **HYVÄN MIELEN TALKOOT** – lahjoituskampanjalla kerätetään TRL:n majojen hoitorahastoa.

Lahjoittamalla sopivan summan tilillemme olet mukana kämppätalkoissa omalla ”hyvän mielen” panoksellasi. Lahjoituksia voi osoittaa Työväen Retkeilyliiton tilille Nordeaan, IBAN FI66 1521 3007 119458. Hyvän mielen talkoitten viitenumero on 11633.

Kiitokset lahjoittajille.

Majatalkoot 2014

Kunnostetaan paikkoja, siivotaan ja tehdään polttopuita – vähän retkeilläänkin. Ajankohdat:

Ukonjoella Lieksassa 16.-18.5. ja Lapin majoilla 8.-15.6.

Talven ekoja TRL-retkiä

Akkojen rämpimisretki 25.-26.1.14 Janakkalan Mallinkaisen järvimaisemiin

Perinteisesti hiihtoa tai kävelyä lumitilanteen mukaan. Telttamajoitus.

Osallistumismaksu 15,- joka sis. tulokahvit ja opastuksen.

Lisätietoja: armi.salenius@gmail.com p. 040 5098259

tai Riitta Sairinen puh. 040 5745051.

Ilmoittautumiset 22.1. mennessä TRL:n toimistoon Maijalle. Kokoonntumapaikka ja kimpakyydit sovitaan myöhemmin. Varusteita lainataan tarpeen mukaan.

Tervetuloa akkojen reiluun porukkaan!

Retkeilijän tielle osuvaa luonnon taidetta. Kuva: Hilikka Laitinen

Ukkojen luontoretki Lopelle 31.1.-2.2.

Paikka Lopen Samoojat ry:n Kalamaja.

Yhteinen ruokailu.

Osallistumismaksu 40,- sisältäen ruuat, majoituksen ja saunan.

Ilmoittautumiset: Reino Tuominen, 040 750 9486,

sähköposti reino.tuominen@elisanet.fi

Katso Googlesta Lopen Samoojat ry.

Kalattoman kämppä. Kuva: Reino Tuominen

Lapin hiihtoviikko 14.- 22.3. iki-ihanassa Varkhanmukkan retkeilykeskuksessa Pallaksella

Lähtö Helsingistä illalla pe 14.3. Perillä ollaan lauantaiamuna.

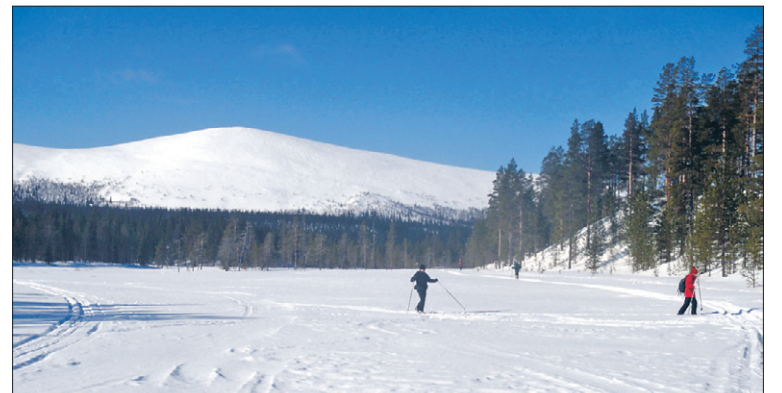
Viikon ohjelmaan kuuluu hiihtoa valmiilla laduilla, alueeseen tutustumista, retkitaitojen harjoittelua, saunomista.

Matkat ja majoitus 260-320 euroa, ruokailu ei sisälly hintaan.

Paluu Varkhanmukkasta illalla 21.3. Hesassa ollaan 22.3. lauantaiamuna.

Lisätietoja: Armi Salenius puh. 040 509 8259

Ilmoittautumiset TRL:n toimistoon 5.2. mennessä, sähköp. tyovaenretkeilyliitto@gmail.com ja puh. 045 1369 744.

Varkhanmukkan retkeilykeskuksesta avautuu maisema Ylläs-Pallas -kansallispuistoon, jossa risteilee ylläpidetty latuverkosto. Taustalla Lumikero, jonka huipullekin on mahdollisuus kavuta. Kuva: Hilikka Laitinen

Yksi meistä TRL:ssa

Helena Storhammar

Rovaniemen Retkeilijäin rahastonhoitaja

10+1 kysymystä Helenalle

1. Rahastonhoitajalta täytyy ensimmäiseksi kysyä, miten työstä on hoidtaa seuran raha-asioita, esim. maksaa porukka kiltisti jäsenmaksunsa? Onko ”finanssikriisi” nurkan takana?

Suurin osa meidän jäsenistä maksaa jäsenmaksunsa eräpäivään mennessä. Kassakriisin välttämiseksi olemme kottaneet jäsenmaksun ensi vuodeksi 20 euroon. Jäsenmaksusta lähes puolet menee liitolle ja lopulla rahoitamme mm. jäsenistölle jaettavan korkeatasoisen seinalenterin, jossa kuvat ovat jäsenistön itsensä ottamia retkikuvia. Varojen keräämiseksi talkoilemme mm. erämailla ja Rovaniemi150 -tapahtumassa. Maaliskuussa täyden kuun aikaan järjestämme Kuutamohiihdot, jossa myymme makkaroita ja kuumaa mehua, tapahtuma on avoin kaikille.

2. Oletko pohjoisen tyttöjä?

Olen saanut koko ikäni asua ja elää täällä Rovaniemen seudulla, eikä ole tarvinnut lähteä työn eikä muunkaan perässä mihinkään muualle.

3. Mikä retkeilyssä alkoi kiinnostaa? Miten ja koska eksyit Rovaniemen Retkeilijöiden porukkaan?

Pidän paljon luonnossa liikkumisesta kivassa seurassa. Yksinään en mielelläni metsään mene. Avioeron jälkeen aloin kaivata ihmisiä, joiden kanssa voisin kulkea metsässä. Enoni kertoi minulle seurasta. Päätin lähteä kokeilemaan ja olenkin seuran kautta löytänyt paljon uusia ihmisiä ja upeita kokemuksia. Liityin seuran jäseneksi vuonna 2004, eli ensi vuonna onkin juhlatavuosi!

4. Mikä on retkeilyn lempilajisi? Miksi?

Pitkille vaelluksille en vielä ole osallist-

Helena ruskavaelluksella Kiilopäällä.

tunut, koska teltassa nukkuminen ei oikein minulta onnistu. Kunnon yöunet takaavat riittävän levon jaksamisen kannalta, siksi mieluummin majoitun esim. kämpissä ja teen sieltä päiväretkiä.

5. Teillä rovaniemeläisillä on ”kotikenttäetu,” loistavat maastot, tuntureiden rinteet ja jylhät metsät. Mikä on parasta pohjoisen luonnossa?

Pohjoisen luonnossa parasta on selkeät vuodenaajat.

6. Onko unelmaretki vielä tekemättä? Jos, niin millainen se olisi?

Maailmassa on niin paljon upeita paikkoja, joista uneksin. En osaa tähän nostaa mitään muiden yli.

7. Olet joutunut/päässyt joskus seuraasi talkooporukkaan TRL:n Lapin majoille? Jos, miltä se työ on maistunut?

Nyt tunnen piston sydämessäni, koska minulla ei vielä ole ollut mahdollisuutta osallistua TRL:n Lapin majojen talkoisiin, vaikka olen sitä mieltä, että majat tulisi säilyttää ja pitää ne hyvässä kunnossa. Lapin majat ovat todella hyvillä ja luonnonkauniilla paikoilla.

8. Jos olisit puu, mikä puu olisit? Miksi?

Olin Pihlaja, se on sitkeä lapin(kin) koristekasvi, joka osaa muuntautua jokaiseen vuodenaikaan sopivalla tavalla. Keväällä valkoiset kukinnot, kesällä punaiset marjat, syksyllä tumman punaiset, jopa violetit lehdet ja talvella kuusiset kakkäräökset hivelevät silmää kauneudellaan.

9. Paras retkigurmetsi?

Juuri ongitut tammukat nuotiolla paistettuna. Ei siihen tarvitse kuin hiukan voita, suolaa ja sitruunapippuria lisäksi. Jälkiruuksi voisi olla suklaa-banaanit niin ikään nuotiolla paistettuna.

10. Jo Aleksis Kivi runoili: ”Metsän poika tahdon olla, sankar jylhän kuusiston” – siis kuka on lempikirjailijasi? Luetko eräkirjallisuutta?

Luen hyvin monenlaisia kirjoja. Viimeksi lukemani kirja oli nuoren lupaan dekkaristin Antti Tuomaisen tuotannosta. Yksi mieleenpainuneista retkiahetta käsittelevistä kirjoista oli Erno Paasilinnan ja Antti Tuurin kirjoittama ”Isoa Inaria kiertämässä”.

+1 Mottosi?

Elämänohjeeni ”Elä tässä ja nyt”, eilen oli jo ja huomista ei kukaan tiedä.

Kiitos haastattelusta ja Hyvää Joulua, terveiset Rovaniemen Retkeilijöille!

Hilkka Laitinen

Seniorit aktiivisena ympäri Eurooppaa

Vyöhyketerapia oli yhtenä keskeisenä aiheena Aktiiviset seniorit –projektin Ateenan kokouksessa lokakuun lopussa. Kuusankosken Retkeilijöiden KuuRet 55+ -ryhmästä oli kokouksessa mukana 12 henkilöä. Projekti kuuluu EU:n rahoittamaan elinikäisen oppimisen ohjelmaan. Suomen lisäksi mukana ovat Tsekin tasavalta, Slovakia, Portugali, Turkki ja Kreikka.

Ateenan kokous oli antoisa. Siellä käsiteltiin laajasti erilaisia terveyden edistämiseen liittyviä menetelmiä, esimerkiksi vyöhyketerapiaa, muistia ja ravinnon hyödyntämistä, kertoi projektin vetäjä Pirjo Mattila.

Kukin maa esitteli osastollaan omia erityispiirteitään ja kansallisia tuotteitaan ja kulttuuriaan.

Kokouksen ohjelmaan kuului retki Epidauruksen antiikinaikaisen kylpylähoitolaitoksen raunioille. Opas kertoi paikan historiasta. Amfiteatterissa nähtiin muinaisen kreikkalaisen esityksen mukainen spehtaakkeli.

Kaksivuotinen projekti alkoi viime elokuussa. Vielä on jäljellä kokous Bratislavassa Slovakiassa ja loppukokous kesäkuussa 2014 Kuusankoskella Kouvossa.

Projektin yhteydessä on kokoonnuttu aiemmin Ostravassa Tsekin tasavallassa, Gaziantepissa Turkissa ja Sinesissä, Vasco da Gaman kaupungissa Portugalissa. Kokousten aiheina ovat olleet muun muassa ravitsemus, käden taidot, mielen ja kehon hyvinvointi ja kulttuuri.

Projektit edesauttavat kanssaihminen suvaitsevaisuutta, keskinäistä ymmärtämystä ja antavat arvokasta kokemusta eri kulttuureista.

Suomen kokoukseen odotamme innolla kumppanimaiden aktiivisia senioritea, totesi projektin vetäjä Pirjo Mattila. Kokouksessa on teemana luonto voiman antajana ja elämänlaadun parantajana.

Liisa Taavitsainen

Ateenan suomalaisryhmä. Kuva Pirjo Mattila

Ateenan Akropolikselta on mahtavat näköalat. Niitä ihailmassa vas. Miikka Rikala, Eero Aittamo ja Tauno Hellsten KuuRet 55+ -sta. Kuva Pirjo Mattila

Vuoroin vieraissa

Karjalan Retkeilijöiden viisihenkinen iskuryhmä teki viime huhtikuussa retken Elben lähteille Saksaan ja Tsekiin ja seurasi jokea alas aina Dresdeniin saakka. Kevät oli myöhässä ja vuorten retkeilypolut vielä lumen peitossa. Tämän koimme erityisesti Fichtelgebirgessä, missä retkeilimme hofilaisten ystäviemme opastuksella. Hof on Joensuun ystävyyskaupunki Saksassa.

Oppaanamme toimi Naturfreunde Hofin entinen puheenjohtaja Erich Willardt puolisonsa kanssa. Kävimme Elben kahden lähdejoen, Egerin ja Saalen alkulähteillä. Niiden lisäksi Fichtelgebirgessä saavat alkunsa myös Tonavaan virtaava Fichtelnaab ja Reiniin menevä Weisser Main. Melkoinen vedenjakaja siis. Reilun kuukauden päästä joissa oli vettä tulviksi asti!

NFI:llä on Saksassa n. 115 000 jäsentä ja yli 100 majoitusta tarjoavaa Naturfreunde-hausta. Hofin yhdistyksellä on Bärenhäusl (”Karhunpesä”) Frankenwaldissa. Se tarjoaa yöpymismahdollisuuden 35 retkeilijälle ja kokoustilaa jopa 70:lle. Ruokakin saa.

Se on siis pikkuisen suurempi kuin meidän pesämme Ukonjoella, jonne löysi kesän aikana tiensä kaksikin saksalaispariskuntaa. Ensimmäinen, Ingrid ja Jürgen Welsch, ovat NFI-aktiiveja Stuttgartista ja todellisia Suomen ystäviä. Ensi kesänä he suunnittelevat kiertävänsä koko Karhunkierroksen ja pistäytyvänsä matkalla taas Ukonjoen saunassa ja uutta grillikatosta ihailmassa. Vieraat olivat hyvin vaikuttuneita Einarista ja Ukonjoen työkalunäyttelystä, joita Ilmo, Mikko ja Erkki heille esittelivät.

Komppaan tässä liiton kv. toimikunnan vetäjän Jutta Ordningin näkemystä: meillä olisi hyvät edellytykset houkutella Keski-Euroopan nfi-läisiä nauttimaan Suomen luonnosta ja käyttämään liiton majoituspalveluita. Toimeksi vain.

Berg frei!
Juha Hämäläinen

Ukonjoen pihamaalla vas. Mikko Ruoppa, Erkki Ajakainen, Ingrid Welsch, Ilmo Nousiainen ja Jürgen Welsch. Kuva: Juha Hämäläinen.

Kirja Luonnonystävien taloista Saksassa

Kirja sisältää päivitetyt yhteystiedot 400:sta Saksan Naturfreunde-haudesta (talosta) valokuvia, tietoa varustetasosta ja harrastusmahdollisuuksista, karttoja, tarjouksia.

Tilaus: Lähetä 5 euron seteli Naturefriends-kustantamoon Berliinissä, muista lisätä nimesi ja osoitteesi, ja saat kirjan postiluukkuusi muutamaa päivää myöhemmin.

Osoite: Naturfreunde-Verlag, Warschauer Str. 58a/59a, D-10243 Berlin. Netissä www.hvz.naturfreundehaus.de.

Helsingin Luonnonystävälle ja yhteistyökumppaneille

Pyrimme eheyttämään retkeilijöiden ja luonnonystävien toimintaa niin, että toimisimme vuoden 2014 alusta hallinnollisesti saman katon alla. Kun Helsingin Työväen Retkeilijät on liiton vanhin ja ensimmäinen jäsenseura, merkitsee se sitä, että hallintoa ja myös jäsenyyksiä hoidetaan vuoden alusta HTR:n alaisuudessa. Luonnonystävät säilyvät kuitenkin edelleen toimintamuotona ja esim. Lämpäriviikko Kallioniemessä sekä toimintamme saamelaisen, Euroopan ainoan alkuperäiskansan oikeuksien toteuttamiseksi jatkuvat entiseen tapaan. Pyrimme siis periaatteeseen yksi paikkakunta - yksi yhteinen NFI:n valtakunnallisen jäsenjärjestön jäsenseura. Kumpikaan osapuoli ei asettanut erityisiä ehtoja tälle rakennuudistukselle. Tämä vastaa myös NFI:n jo lähes 120 vuotta noudattamaa periaatetta kansanvaltaisen, demokraattisen hallinnon toteuttamisesta.

Toimintamme jatkuu ja me rikastutamme Helsingin Työväen Retkeilijöitä, Työväen Retkeilyliittoa, Naturfreunde Internationalea ja ajatuksiamme kannattavia uuden rakenteen puitteissa.

Terveisin Ilpo Rossi

NATURFREUNDE
AMIS DE LA NATURE
FRIENDS OF NATURE
INTERNATIONALTRL:N MAJAVUOKRAT
Vuodepaikkamaksut

Varkhanmukkassa (Enontekiössä) ja Ukonjoella (Lieksassa)

jäsen	aikuinen 8 e	alle 12-vuotiaat 4 e
ei-jäsen	aikuinen 12 e	alle 12-vuotiaat 7 e

Rihmakurussa (Kittilässä)

jäsen	aikuinen 10 e	alle 12-vuotiaat 5 e
ei-jäsen	aikuinen 14 e	alle 12-vuotiaat 8 e

Lisäksi Rihmakurussa talvella auton pito sähkötolpassa 4 e /vrk.

Majoja voi varata vuodepaikkamaksulla tai viikko/vrk-hinnalla omaan käyttöön. Tarkemmat hintatiedot netissä www.tyovaenretkeilyliitto.com sivulta Majat / Majamaksut.

Lätäskurkkion ja Käkkälön majoja Enontekiössä vuokrataan vain kesäaikaan viikko- tai vrk-hinnalla.

Aakenustunturin luontopolun porokämpä. Kuva: Kai Kivela

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

♥ GOD JUL! ♥ BUORRI JOULLUO! ♥ HÄID JÕULE! ♥ MERRY CHRISTMAS!
♥ FROHE WEIHNACHTEN! ♥ MEILLEURS VOEUX DE NOËL!

Joulutervehdys
Nuuksion pohjoislaidalta.
Voimaannutaan luonnosta!
Vihdin Retkeilijät ry

Joulu tuo tullessaan ison ilon
ja ehkäpä myös jonkun lisäkilon.
Mutta ei huolta nyt asiasta tästä,
vaan nautitaan elämästä!
Karjalan Retkeilijät

Jouluaamu avartaa,
aurigonsäteet jo sarastaa
ja joulu meitä odottaa.
Niiden Sinon (9v.) ja Niilon (7v.) sanoin
Hyvää Joulua teille toivottaa
Kuopion Retkeilijät ry

Joulurauhaa ja
Onnea Vuodelle 2014
Hämeenlinnan Retkeilijät ry

Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!
Salpausselän Samoojat ry

Rauhallista Joulua ja
Reipasta Retkeilyvuotta 2014
Laajasalon Reippailijat ry LARE

Levollista joulun aikaa
ja Retkirikasta Uutta Vuotta
Järvenpään Retkeilijät ry

Rauhaisaa Joulunaikaa ja
Vauhdikasta Uutta Vuotta!
Retkeilyseura Vipeltäjät

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
Tervetuloa retkeilypäiville
1.-3.8.14 Savonlinnaan
Savonlinnan Työväen Retkeilijät

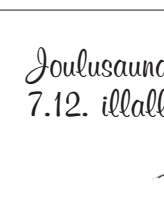
"No, onkos tullut kesä
nyt talven keskelle
ja laitetaankos pesä myös pikkulinnuille"
Hyvää Joulua kaikille!
Espoon Retkeilijät ry

Hauskaa Joulua ja
Retkeilyllistä Vuotta 2014!
Kuusankosken Retkeilijät ry

Rauhaisaa Joulua ja
Riemukasta retkivuotta 2014!
Kangasalan Retkeilijät ry

Leppoisia
saunomisia
vuodelle 2014
T. Stenbackan hyvät haltijat

Juhlitaan Uutta Vuotta
eikä suotta.
Nuuskan kansallispuisto 20 vuotta 1.3.2014
NUUKA ry

Iloa, rauhaa ja lapsenmielistä joulunaikaa.
Hyvää uutta vuotta 2014!
Helsingin Työväen Retkeilijät ry

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!
Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät ry

Tunnelmallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!
Tapaamme taas Matka2014 Messuilla.
Penedon Retkeilijät Hannele Leppäneva, Marja Leena Nori,
Tuula Touru, Kerttuli Karonen, Ellen Granholm

Luonnollista Joulua!
Helsingin Luonnonystävät

Liikunnallista joulun aikaa ja tulevaa vuotta!
Riihimäen Retkeilijät ry

Hyviä vesi- retkiä 2014!

Kyselkää talvihintaisia kanootteja,
sekä uusia että käytettyjä.

Retkiluisteluun kaikki
varusteet meiltä.
Myös vuokraus.

Nyt myynnissä Tubbs-
TSL-, MSR- ja Atlas-
lumikengät!

Lahjavinkki! Tuusulan-
järven pöllö T-paidat

Welhonpesä

Kauppakuja 10, 01800 Klaukkala, Puh. (09) 879 8886
e-mail: welho@nettilinja.fi www.welhonpesa.fi

Retkeilijä-lehti kiittää kaikkia niitä
kirjoittajia, kuvaajia ja tiedottajia,
jotka ovat omalla panoksellaan
osallistuneet lehden syntyyn.
Jatketaan samalla innolla ja
tuotetaan jatkossakin miellyttäviä
lukuhetkiä kaikille lukijoillemme.

Kynttilöiden tuiketta ja
Luovaa Uutta Vuotta 2014
kaikille Retkeilijä-lehden ystäville!

Hilkka Laitinen Maija Koponen

Porsaita äidin oomme kaikki
-piiri pyörii jälleen Stenbackassa

Stenbackassa vietään Espoon Ret-
keilijöiden ja NUUKAN joulu-
juhlaa 7.12. klo 12 alk. tonttu-
kävelyllä läheiseen metsään,
jonne viedään metsän eläimil-
le ruokaa ja etsitään kuusi.
Puuropata on porissut ja
kinkku valmistunut saunan
padassa, nyt sitä saa. Muis-
takaa myös huumori ja huu-
tokauppaa. Tervetuloa ystävät
ja tutut!
Tontuilta lisätietoja: hilkka.
laitinen@gmail.com tai puh.
0440 500354 sekä Pertti Mikkela,
puh. 0400 475254.

Retkimuistoja

Päivät patikoiden, yöt kissan vieressä

Työväen Retkeilyliiton Kuusamon retkiviikon toisena päivänä patikoimme Posiolla Riisitunturin kupeella. Kuusipuista roikkui runsaasti naavaa. Se on luonnon puhtauden osoitin. Etelän mies ihmetteli naavaa. Hän muisteli nähneensä sitä lapsuudessaan, mutta ei enää aikoihin.

– Naavaa on myös muissa puissa, valisti porukan vetäjä Ilmo Nousiainen ja etsi nähtäväksemme naavaisen männyn ja koivun. Naava on jäkälää ja sientä. Sitä kasvaa kaikkialla maailmassa ja niitä on satoja lajeja, Ilmo kertoi.

Oli elokuun viimeinen viikko. Aurinko paistoi kirkkaalta taivaalta. Lämpötila lähenei kahtakymmentä astetta. Puserot reppuun käärittyinä retkeilijät vaelasivat paljain rantein. Riisitunturin laelta näkyi luoteesta Suomu ja kaakosta Ruka ja retkeilijöiden kotitunturi Konttainen, jonka huippu vallattiin viikon viimeisenä päivänä.

Tukikohtamme oli Retkeilykeskus Konttainen, joka osoittautui erinomaiseksi paikaksi. Sieltä voivat yksittäiset luontoystävät ja patikointiryhmät vuokrata edullisesti myös mökkejä (www.rukakonttainen.fi). Kotieläimet sallitaan. Tätä mahdollisuutta hyödynsi kuopiolainen Minna Haapalainen, joka nukkui oma kissa vierellään.

Konttaiselta lähdettiin aamuisin Posiolle, Suomussalmelle ja Kuusamon eri

Matkalla Riisitunturille. Vas. Tuula Susi, Jussi Särkelä, Irma Peiponen, Arvo Åke ja Minna Haapalainen. Kuva: Ilmo Nousiainen

puolille, käväistiin kerran myös Sallan puolella.

Helsinkiläinen Irma Peiponen oli ensimmäistä kertaa liiton retkeilytapahtumassa. Hän kertoo, että oli helppo tulla uuteen porukkaan. Vastaan otettiin kuin tuttava. Irman sai lähtemään juuri tälle reissulle erityisesti Hossassa sijaitse-

va Värrikallio. Vuonna 1977 löydettyistä 5.000–7.000 vuotta vanhoista kalliopiirroksista löysimme ainakin peuroja, karhuja, ihmisiä ja piruja.

Kuusamossa oli retkeilijöitä neljästä yhdistyksestä, Joensuusta, Kuopiossa, Helsingistä ja Espoosta. Osanottajia oli kuitenkin vain kymmenkunta.

Tämä tunturi on valloitettu, huudahtaa Irma Peiponen. Kuva: Ilmo Nousiainen

Pohdimme kuinka jokainen yhteisretkeilystä kiinnostunut löytäisi liiton tapahtumiin. Suunnittelimme ensi vuonna syyskuun ruska-aikaan lähtevämme Enontekiölle.

Jussi Särkelä,
Espoon Retkeilijät

Tunnettu kuvittaja **Raimo Huittinen** Punkalaitumelta on tarkka luonnon havainnoija. Joulukortissaan ”No, onkos tullut ...” hän toivoo kaikkien puuhakkaiden, siis myös retkeilijöiden rauhoittuvan Joulun tunnelmiin ja asettavan suksensa hartaaseen lepoasentoon. Tulppaanit toivottavat onnea uudelle vuodelle.

Eränkävijä, niin Lapin tunturit kuin Athosvuoretkin kolunnut, graafikko Huittinen lahjoitti kuvan innokkaalle postikorttikulttuurin harrastajaryhmä Concordelle hyväntekeväisyyden eleenä, johon painotalo Paletti joulutunnelmissa yhtyi.

Parhain joulun tervehdyksin

Aira Heinänen
Laajasalon Reippailijat

Retki Lapakiston luonnonsuojelualueelle

Lapakiston luonnonsuojelualue sijaitsee Nastolan kunnan omistamalla maalla. Sen pinta-ala on n. 230 m². Alueella on vanhaa metsää, mutta myös pari-kolmekymmentä vuotta sitten hakattua hyvässä kasvussa olevaa metsää. Se rajoittuu Pitkäjärven ja Kalliojärven väliin jäävään maastoon.

Alueelle tulevien polkujen, tulipaikkojen ja laavujen rakentaminen aloitettiin vuonna 2012. Suunnitelman mukaiset työt jatkuvat edelleen.

Lokakuun 27. päivänä kokoontui reipas joukko Samoilijoita tutustumaan alueeseen. Osalle se oli hyvinkin tuttu vanhastaan mutta useammalle täysin tuntematon. Retki sujui mukavasti leppoisaa vauhtia kulkien, näköaloja katsellen ja nuotiolla eväitä maistellen. Matkalla tavattiin monta muutakin retkeilijää, jotka olivat lähteneet aluetta katselemaan.

Tarmo Tikka,
Salpausselän Samoojat

Ryhmäkuvassa seisomassa vasemmalta Eija ja Markku Kauppinen, Arja Elokannas, Hannele ja Jouni Vuorio, Aune Kurki, Marja Hakala, Leo Ketola, Arvo Korkkinen, Heleena Nurmio, Timo Vilja, Raimo Patronen ja Jukka Erämeri. Edessä nöyristelevät Markku Pohjola ja Tarmo Tikka. Kuvasta puuttuvat kuvan ottanut Hilka Tikka ja ”maskotti” Jetta.

Levähdyspaikalla Päivi Kaasinen, Raija Franzen, Esa ja Marjatta Lampio, Risto Martinen, Tea Syvälahde, Gunnar Franzen, Johanna Huhtala. Edessä Tuulen tyttö, Pyreneiden paimenkoira.

Laajasalon Reippailijat Tuulen Tytön hoivissa

Laajasalon Reippailijoiden syksyn ruskajoukon palattua kotisaarelle seniorivoittoinen ryhmä lähti reippailemaan 5.10. Pornaisten Laukkosken luontopoluille TRL:n retkeilijöidenkin samoilemiin maisemiin. Menneisyyden kalkkikivilouhokset ylitettiin Pyreneiden paimenkoira Tuulen Tytön (Windy) varmistuksessa, että kaikki pääsivät perille korkean mäen harjalla olevalle levähdyspaikalle ja sieltä alas laaksoon.

Erikoiseksi retken kohokohdaksi nousi lohikeiton ja nokipannukahvin nauttiminen Päivi Kaasisen omalle pihamaalle rakennuttamassa kodassa. Koettiin Lapin tunnelmaa uusmaalaisessa miljöössä lähellä urbaania asutusta. Ruskan virittämää tunnelmaa lisäsi tieto Mika Waltarin suurteosten syntyneen juuri Laukkoskella. Olimme suurmiehen jalan jäljillä kirjailijan syntymäpäivän juhlallisuuksien (19.9.) jälkeen.

Teksti ja kuva: **Aarno Huhtala**

Ryhmä juhlijoita, tuttuja kasvoja vas. Ilpo ja Ritva Rossi, Matti Huttunen, Lassi Ahtiainen, Helmi Elovaara ja takana Jorma Okkonen, Arne Wahlström, Liisa Okkonen, Eila ja Pertti Oranen. Kuva: Maija Koponen

Veteraaniretkelijä Arne Wahlström täytti 80 v ja jäsenseuransa HTR järjesti kaupunginosakävelyn ja pikku juhlan 14.11. TRL:n toimistossa.

Kun tuttu nuoruuden asuinseutu Kallio Torkkelinmäkineen tuli kierrettyä, oli juhlahahvien aika.

Onnea Arskalle ja tervetuloa uusille retkille toivottavat retkikaverit!

Retkeilijän gourmettia

Tiina-Maria ja Anton sienien perkuussa. ”Kyllä sienet ovat ihmeellisiä”

Espoon Retkeilijöiden sienikurssi 14.–15.9. keräsi osallistujia runsaasti vauvasta vaariin. Stenbackan ympäristömetsistä löydettiin sieniä aina akansienestä mustaan torvisieniin ja kaikkea siltä väliltä. Lapset oppivat ainakin valkoisen kärpäsienien – siihen ei saanut edes koskea!

Sienikeitto suppilovahveroista

1 dl kuivattuja suppilovahveroita,
kasvisliemikuutio,
3–4 sipulia,
1 dl ohrahelmiä,
1,5 dl vettä,
1/2 pakettia sulatejuustoa tai juustokeittoa, pippuria, persiljaa

Sipulit haudutetaan voissa ja sienet lisätään, samoin muut ainekset paitsi juusto. Annetaan kiehua hiljalleen tunnin verran kannen alla. Juusto lisätään viimeiseksi.

Jo voi alkaa käyttää kuivattuja sienivastaroja. Suppiksia voi löytää vielä luonnostakin.

Hilka Laitinen

Uuden Seelannin matka

Osa
2

Kohti etelää

Te Urewaran kansallispuisto on Pohjoissaaren suurin lajissaan, pinta-alaltaan yli 2000 km². Puiston nimi on syntynyt maorilegendaan mukaan tapauksesta, jossa heimopäällikkö metsästysretken päätteeksi kierähti unissaan leirinuotioon polttaen pahasti peniksensä. Te Urewara on siis suomennettuna palanut penis. Me emme nuotioita poltelleet. Liekö sattuneesta vahingosta joutuksen tulenteko Uuden Seelannin kansallispuistoissa vaatiikin erillisen, kirjallisen luvan. Te Urewaran lähistöllä asuu edelleen pääasiassa maoreja. Seutu oli heidän viimeisiä riippumattomia alueitaan ennen brittihallinnon valloituksia. Puisto on todellista erämaata. Siellä elävät lähes kaikki Pohjoissaaren eläinlajit. Lauhkean vyöhykkeen sademetsät peittävät maan lukuun ottamatta kirkasvetisiä järviä, joista suurin on jyrkkärantainen ja syvä (256 m) Waikaremoana. Järven kiertää yksi yhdeksästä suuresta Uuden Seelannin vaellusreiteistä. Suomeksi wai on vesi, jotenka erityyppisten Vesijärvien kirjo matkalla oli melkoinen.

Te Urewaraan vievä vanha valtatie nr 38 on aivan alppitien veroinen mutkaisuudessaan. Lisäksi se oli sora-pintainen ja kapea. Ryhmän toinen autokusi kiellettyä ajelusta moista väylää, joten pääsin ihan yksin nautiskelemaan rallitaipaleista, joilla usein käyskenteli lampaita, nautoja ja runsaasti myös hevosia. Saavuimme Waikaremoana-järven rannoille vasta hämärässä ja majoituksen hankinta oli vielä aivan auki. Rannalla sijaitsee Waikaremoana Motorcamp, jonne ajelimme toivorikkaana kyselymään nukkumispaikkaa ja ruokaa. Neuvottelujen ja parin puhelinoiton jälkeen tyhjensimme paikallisen ruokavaraston ja jatkoimme matkaa vielä vajaa 20 km paikkaan nimeltä Tuai, Whakamarino järven rannalla. Saimme käyttömme pariksi päiväksi kokonaisen talon kohtuulliseen hintaan.

Aamulla heräilimme mustien joutsenten järven rannalla. Musta joutsen on alkuaan australialainen laji. Uuteen Seelantiin se on levinnyt ihmisten mukana ja on jopa haitaksi maanviljelykselle yhdyskuntalintuna. Runsaan aamiaisen jälkeen suuntasimme tutustumaan paikalliseen tarumaiseen alkumetsään. Tunnin kävelyn päässä tiestä sijaitsee Waikareitin monimuotoinen, kirkasvetinen järvi. Uusiseelantilainen alkumetsä on todella satumainen; puut ovat paksuja, päällyskasvien peittämiä. Saniaskasveja on kymmeniä lajeja. Paksut kuolleet rungot makaavat pitkin ja poikin metsässä. Kyseessä onkin lauhkean vyöhykkeen sademetsä, joita ei juuri enää ole maailmassa paljoa jäljellä.

Aamulla 25.11.12 jatkoimme matkaa Napierin kautta seuraavaan yöpymispaikkaan Dannevirke.

Dannevirke syntyi skandinaavien maahanmuuton mukana. Yhteisön päätuote 1800-luvun lopulla oli ratapölkky Wellington - Napier -radalle. Alueella toimi parhaimmillaan kymmeniä sahajia. Kaupunki saikin lempinimen sleepers town. (sleeper on englanniksi sekä ratapölkky, että nukkuja) Lisätietona mainittakoon, että virke on skandiksi puutavara. Yövyimme Gateway Motor Lodgessa valtatien varressa. Motellin pitäjä oli valmis myymään motellinsa ja siirtymään eläkkeelle. Jotenka, jos halukkaita löytyy niin annamme mielellämme yhteystiedot.

Dannevirkestä merelle päin sijaitsee maailman pitkänimisin paikka. (Guinnessin ennätyskirja) Sanasta löytyy myös pitempi versio jos kilpailu kiristyy.

Päätimme siirtyä vielä saman päivän aikana Eteläsaarelle. 2-tietä pyyhälsimme Wellingtoniin, Uuden Seelannin pääkaupunkiin, josta autolautta kuljettaa Marlboroughin vuonojen kautta Pictoniin Eteläsaarelle. Lautta näytti olleen aiemmin liikenteessä jossain Pohjoisissa, koska lepoalueen TV:n ruudun mukaan valittavia filmien tekstikieviä olivat: englantia, suomi, norja ja ruotsi. Maisemat muistuttivat suuresti Norjan vuonoja kalasumppuineen.

Saaren pohjoisosassa on kuuluisia viinialueita mm. Marlboroughin

alue, jonka keskellä Blenheimissa vietimme seuraavan yön. Viinin tuottaminen suuressa mitassa on melko uusi elinkeino maassa. Brittein saarien liittyttyä EU:hun 1970-luvulla Uuden Seelannin perinteinen maataloustuotteiden vienti vaikeutui ja oli keksittävä uusia tuotantosuuntia. Viinin viljely käynnistyi mahdollisesti ympäri maata. Tunnetuin rypäle nykyään on Savignon Blanc, josta tehtyä Marlboroughin alueen valkoviiniä pidetään maailman parhaisiin kuuluvana. Useiden testien jälkeen aloimme olla samaa mieltä. Uuden Seelannin maantieteellinen asema ja sääolot takavat hyvät edellytykset erityisesti valkoviinin tuotannolle. Viinitietoutta lisää linkistä http://en.wikipedia.org/wiki/New_Zealand_wine

Valtatie 1 kulkee Blenheimistä kohti Christchurchia aivan Tyynen valtameren rantaa. Rannikko on kivistä ja lännen puolella nousee heti tien reunalta lumihuippuinen vuorijono, jonka korkein huippu Tapuae-o-Uenuku (sateenkaaren jalanjälki) nousee lähes kolmeen tuhanteen metriin. Meri on täynnään elämää, hylkeitä, valaita, pingviinejä ja kalaa. Vuoret suojaavat kosteilta länsituulilta. Kuuluisa rantalomapaikka etelään mennessä on parin tuhannen asukkaan Kaikouran kaupunki, jossa on tarjolla matkailijalle monen moisia mereen liittyviä aktiviteetteja valaan katselukieroksista alkaen. Meno on kuitenkin kii-

reettömän oloista ja rentoa eikä palveluja tyrkytetä millään muotoa.

Kaikouran jälkeen maasto tasaantuu ja tie siirtyy pois aivan rannikon tuntumasta. 27.11.12 illalla saavuimme Christchurchiin, jota useat maanjäristykset runtelivat, pahiten helmikuussa 2011. Edelleen keskustan monumentaaliset rakennukset olivat vaurioituneita, osaa purettiin ja osaa restauroitiin. Helmikuun järistys vaati 185 ihmishenkeä. Kuvaavaa Uuden Seelannin matkailulle on, että uhrit edustivat 20 eri kansallisuutta. Christchurch on Eteläsaaren "pääkaupunki" lähes neljänsadantuhannen asukkaan voimin.

Tyynen meren rannikko muodostaa pyöreän niemekkeen kaakkoon Christchurchista. Niemeke koostuu vanhasta tulivuoresta jonka kraateri on yhdistynyt mereen syväksi vuonoksi. Vuono rannalla on Akaroan kaupunki, josta englantilaiset ja ranskalaiset uudisasukkaat kilpailivat 1800-luvulla. Paikka on todella kaunis ja varsinkin varttuneempien kesäasukkaiden suosiossa. Asukasluuku monikymmenkertastuu ja mikäli ei sada tarpeeksi kärsivät asujat vesipulasta.

Seuraavassa osiossa pääsemme Uuden Seelannin eteläisimmälle paikalle Stewartin saarelle. Matkalla kohtaamme mm. sinisiä pingviinejä.

Teksti ja kuvat: Juhani Etelälahti

Vesi syöksyy Waikaremoana järveen.

Haikean kaunist Kaikouran maisemaa. Lunta, vuoristoa ja subtrooppista rantaa.

Lauhkean vyöhykkeen sademetsää, jossa Hobbitit saattavat harhailla.

Liekö monella kaupungilla maailmassa näin kuvailevaa tervetuloivotusta kuin Dannevirkeellä ratapölkkyineen ja viikinkeineen.

Turkishylje (fur seal), joka tässä makoilee rauhallisena säikäytti ärijännällään kuvaajan, joka aikoi hypätä kivetä toiselle päästäkseen lähemmäksi kauempana näkyviä hylkeitä. Turkishylje uros voi kasvaa lähes parisatakiloiseksi röllikäksi.

Maailman pitkänimisin paikka (lausutaan kuten kirjoitetaan)

■ **Espoon Retkeilijät (ER)**
7.12. la Joulujuhla Stenbackassa alk. klo 12 tonttukävelyllä. Ks. s.5

8.12. su klo 11 patikka Stenbackasta yllätyskohteeseen Nuuksiossa.

26.12. klo 11 Tapanin taaperrus Metsäpirtiltä nuotiotalolle.

11.1. la klo 14 Karin päivän saunojaiset Stenbackassa (koti-pullakahvit 5e, Kareille ilm.)

25.-26.1. la-su Akkojen räpmissretki Janakkalassa. Ks. s. 2

31.1. - 1.2. pe-la Ukkojen luontoretki Lopella. Ks. s. 2

22.-23.2. la-su Pyry-päivät Stenbackassa.

1.3. la Nuuksion kansallispuiston 20-vuotisjuhla. Lisät. myöh.

14.-21.3. Lapin hiihtoviikko Varkhanmukassa. Ks. s. 2

Maalisk. jäähihto saaristossa jäätälanteen mukaan.

HUOM. Vuosikokous 25.2. klo 17 Espoon kulttuurikeskuksessa, Kulttuurialue 2, 02100 Espoo, kokoushuone kellarikerroksessa. Kaikki jäsenet tervetulleita.

Kahvi-/teetarjoilu.

Luovuus kukkii -kerho jatkaa teattereina, tiedot: Hilikka

Stenbacka-tukikohta: vuokrat 10,-/jäsen/vrk, ulkop. 15,-, lapset 0/2,-

Seuran yht.henkilöt: tiedotus: hilikka.laitinen@gmail.com

p. 0440 500354, pj Juha Saarinen, jpt@kolumbus.fi p. 050 5430067

Seuran tied.lehti SATAKIELI tulee maapostissa jäsentalouksiin maaliskuun aikana. Siinä jäsenmaksulappu.

■ **Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)**/

Helsingin Luonnonystävät

Ulkoilu/pilkkintäpäivä Seura-

saarenselällä tai Itä-Helsingissä 8.3.14

Hiihto/pilkkiviikot Rihmakurussa 22.3.- 4.4.

Tutustumisretki Nuuksion kan-

sallispuistoon 17.5. alk. klo 10 ”Läppäri viikko” ja liikuntaa saaren lumossa Sipoon Kallioniemessä 11-15.8.14

Tapahtumat ovat kaikille avoimia. Lisää ohjelmaa jäsenkirjeellä tammikuussa ja seuraavassa Retkeilijä-lehdessä.

Tiedustelut: Matti Huttunen 040 8324302, mk.huttunen@pp.inet.fi

Eila Oranen 040 7344913, oranen.eila@gmail.com

Ilpo Rossi 0400 700787, ilporossi5@gmail.com

■ **Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)**

Tiedustelut: Molli, 0400 818451.

■ **Järvenpään Retkeilijät (JäRet)**

25.-26.1. Akkojen räpmissretki Janakkalassa. Ks. s. 2

31.1. - 1.2. Ukkojen luontoretki Lopella. Ks. s. 2

Kulttuurihiihto 15.2.

Tarkemmat tiedot Järvenpään retkeilijöiden kotisivuilta www.kolumbus.fi/jukka.polla

■ **Kangasalan Retkeilijät (KangRet)**

Lumikenkä/hiihtoretki 15.-16.2.2014 Torpan maastossa

Sääntömäär. kevätkokous 26.3. klo 18. paikka ilm. myöhemmin

Ulkoilupäivä Pikku-Herityssä 10.4. klo 14

Torpan talkoot ja saunaillat alkaen 14.5. joka toinen keski-viikko

Melontaretki 24.5. Vääräjoella

Helatorstain ulkoilupäivä Torpalla 29.5.

Jäsenyhdistysten yhteisretki Evolle 30.5.-1.6.

Seuraa Kangasalan Sanomien

”Seurat toimii” -palsta. Tiedustelut: Risto Mäntylä, puh.040 828 9146 tai mantyla-risto@gmail.com

■ **Karjalan Retkeilijät (KR)**

Hämärähysy Ukonjoella 28.12.2013 - 1.1.2014

Kevätkokous Ukonjoella 22.3. klo 15 ja pilkkikisa klo 10.

Lapin hiihtoviikko Raattamassa 29.3. - 5.4.14

Tarkka ohjelma seuran nettisivuilla http://www.elisanet.fi/karjalan.retkeilijat

Lisätietoja: ilmo.nousiainen@elisanet.fi, puh. 050 543 1954.

■ **Kuopion Retkeilijät (KuRet)**

Hiihtoretki 12.2.

Kummiluokan talviretki Kevätkokous 23.3.

Koivula kesäkuun 27.4.

Koivulan remontti jatkuu toukokuussa

Syöteen kansallispuistoon tutustutaan 6.-8.6.

Tapahtumista tarkemmin jäsenkirjeessä ja nettisivuilla.

Yhteydenotot pj Liisa Niskanen, lm.niskanen@suomi24.fi tai p. 040 7516143.

■ **Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)**

Helmikuussa Retkeilyilta, teatteriretki, pulkkamäkipäivä

Maaliskuussa Ulkoilu- ja pilkkipäivä, kuutamohiihto

Huhtikuussa vko 15 Lapin hiihtoviikko Leville

Tarkempia tietoja luettavissa PK:sta ja Kouvolan Sanomista sekä kotisivuilta.

Tiedustelut: jaana.hyvonen(at)kotikone.fi tai 040 703 2668

■ **Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)**

Kevätkokous 18.3.14 klo 17. Paikka päätetään myöh.

Valamon hiihtoon osallistutaan.

Kanoottien maalaustalkoot toukokuussa.

Tiedustelut: heikki.haapea@pp.inet.fi, puh. 0400 210 011.

■ **Retkeilyseura**

Vipeltäjät (ReViKo)

Ukkojen luontoretki 31.1.-2.2. Ks. s. 2.

Seuran kevätkokous maaliskuussa

Ukonjoen talkoot 16.-18.5.

Linturetki toukokuussa

Viikonlopputapaaminen Niinlahdessa (touko-kesäkuun vaihte)

Mölkky/pihakisa kesäkuussa

Retkeilypäivät elokuun alussa

Tarkemmat tiedot tapahtumista myöh. kiertokirjeissä ja Retkeilijä-lehdessä

Kyselyt: Erkki, 0500 971 608, tai Leena, 040 839 8668.

■ **Riihimäen Retkeilijät (RiRet)**

Sunnuntaisin 5.1.-27.4. melonnan opetusta klo 8-10 uimalassa. Tule kokeilemaan!

Tiistaisin Heiskan majalla klo 9-11 askartelua, hiihtolajien huoltoja ja sosiaalista kanssakäymistä

Hiihtokaudella Heiskan maja avoinna lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10-15 sekä talvilomaviikolla 8 joka päivä 10-15

Monnin hiihto su 2.3.2014. Myös Heiskan maja lähtö- ja huoltopaikkana.

Hiihtoretki Lappiin Enontekiön Vuontispirtin maisemiin, vko 14 (pe-la 28.-5.4.). Sit. ilm. 31.12.13 mennessä Annelille.

Linja-autokuljetus, täysihoidto, majoitus 2 hengen huoneissa ja 6 hengen mökeissä. Mukaan pääsee ilmoittautumisjärjestyksessä.

Äitienpäiväpyöräily 11.5. yhdessä Riihimäen Kiista-Veikkojen kanssa teemalla Varrella Vantaan.

Tiedustelut: Anneli Hakala, puh. 040 761 0415.

■ **Rovaniemen Retkeilijät**

Kulttuuri-ulkoiluviikonloppu, Ylläs 31.1.-2.2.14

Rovaniemi 150/ talkoot 14.-16.2.

Kuutamohiihto 16.3.

Netissä www.rovaniemenretkeilijat.fi

■ **Salpausselän Samoojat (SalSa)**

16.3.14 Hiihtoretki Kymijärvelle. Kokoonnutaan Karisman pyhäköintipaikalle klo 10.

Lähemmin: Tarmo Tikka, puh. 040 8236625, tarmo.tikka(at)phnet.fi

Lintu/suoretki lähialueelle 27.4. Kohde ja aika myöh.

Retki Nuuksion kansallispuistoon 24.-25.5. Lisätiedot myöh.

Seuran 30 v. juhlamelonta. Padasjoki – Lahti 26. - 29.6. Lisät. Arvo, puh. 044 5817681, arvo.korkkinen(at)gmail.com

■ **Savonlinnan Työväen Retkeilijät**

Tied.: 0400 801838 /Kimmo.

■ **Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät (TMMR)**

su 15.12. Ateneum klo 13.30. Tuusulanjärven taiteilijat.

su 19.1. Museopäivä, klo 13 ko-

koontuminen Helsingin kaupungin museossa, Hakasalmen huvilassa.

ke 5.2. Runeberginpäivä Porvoossa ja Taidetehdas. Lähtö n. klo 10.

la-su 8.-9.3. Varhaiskevätkämpällä klo 12 alkaen. Omat eväät ja makuupussi. Kahvi koko ajalta 5 e, yöpyminen ja sauna 10 e. Veikkolasta n. 7 km.

Huomioikaa retkeilypäivät Savonlinnassa 1.-3.8. 2014. Ja sinnehan mennään!

Talven touhuja

koko perheen Pyry-päivillä la-su 22.-23.2.14 Nuuksion Stenbackassa

Aloitetaan klo 11 kumpanakin päivänä. Ohjelmassa opastettu hiihtoretki • aarrepolku • ravalkean teko • satutupa lapsille • lumiukko-kisa • rokkaa, nuotiomakkaraa, räiskäleitä (siis lettusia) • sauna, avanto, takkailta, kiehisten tekoa. Sunnuntaina luontoretki tulille alk. klo 11 hiihtäen tai kävellen, omat eväät. Kiehiskahvit kiehaus-tellaan.

Sopat sun muut lauant. 8,- /aik., lapset ilmaiseksi. Yöpyminen mahdollista 10,- jäseniltä/ei jäseniltä 15,- , lapset ilmaiseksi.

Järj. Espoon Retkeilijät ja Nuuka ry

Lisätietoja, kimppa- ja bussikyytitietoja: hilikka.laitinen@gmail.com p 0440 500354 ja Juha Saarinen jpt@kolumbus.fi p. 050 5430067.

Talven touhuihin ovat tervetulleita muutkin kuin ER:n ja Nuukan väki.

Melkuttimen laavulla pantiin pöytä koreaksi, olihan 40-vuotisjuhla-vuosi meneillään järvenpäälaisillä. Kuva: Kaarina Nummela

Aina syttyy kun sytyttää kiehkuraisilla kiehisillä lastusilla somilla jo kahvikulta kiehu!

Tuoreessa Hannu Rinteen Perinmemestarin Klapi-kirjassa hyviä vinkkejä polttopuiden tekoon varastointiin ja käyttöön.

Kuvat ja teksti: Hilikka Laitinen

Tämänvuotinen TRL:n syksyinen viikonloppuvaellus

vaellettiin eteläisen Hämeen järviolueen kauniissa maisemissa. Melkuttimen laavu oli meidän yöpymispaikkamme. Vaelluksen järjestivät Järvenpään Retkeilijät 40-vuotisen taivaluksensa merkeissä. Retkeilijät kokoontuivat aluksi Räyskälän kyläkaupalla, kuten aina kun retkeillemme siellä suunnalla, parisenkymmentä retkeilijää kaikkiaan eteläisen Suomen retkiseuroista.

Lauantaina tehtiin ihan reilu päiväretki pitkin Ilvespolkua, Purinsuota ja metsiä. Purinsuo on vanhemmille järvenpäälaisille tärkeä paikka. Reilut kaksikymmentä vuotta sitten vietimme useana vuotena lokakuun ensimmäisen viikonlopun Purinsuon viereisen Kalajärven rannalla mökeissä ja poimimme karpaloita Purinsuolla. Nyt siis vesterettiin vanhoja muistoja, kuljettiin kilometri – pari komealla avonaisella suolla ja löydettiin vähän karpaloitakin.

Suolta palattiin metsiä ja polkuja pitkin Melkuttimelle ja sen kohteiden rantahajuja pitkin laavulle. Laavulla nautittiin ensimmäiseksi 40-vuotiaan syntymäpäiväkahvit.

Illalla nautiskeltiin retkiherkut ja turistiin retkijuttuja nuotiolla. Sunnuntaina patikoitiin vielä Ison Melkuttimen ympäri ja kipaistiinpa pitkän harjuniemen päässä ihastelemaan Suomen kirkkainta järveä.

Riitta Sairinen, Järvenpään Retkeilijät

Kuvassa ansiomerkin saaneet vas.Timo Mäki, Eero Savenius, Taru Savenius, Ritva Niemi sekä puheenjohtaja Erkki Anttila.

Länsi-Karjalan Retkeilijät tutustuivat kolmeen Suomen luonnon helmeen

Päijänteen kansallispuisto

sijaitsee Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän kuntien alueella. Se on perustettu v.1993 ja pinta-alaltaan n. 14 km². Kansallispuiston sydän on Päijänteellä sijaitseva Kelvenne-saari, maamme suurimpia ja komeimpia viimeisen jääkauden aikana syntyneitä harjusaaria. Saaren päästä päähän kulkee merkitty retkeilyreitti, jonka varrella on useita tulentekopaikkoja.

Isojärven kansallispuisto

sijaitsee Kuhmoissa. Se on perustettu 1982, pinta-alaltaan 22km².

Siellä on merkittyjä reittejä n. 30 km, 4 laavua ja 2 erillistä tulentekopaikkaa. Puisto on saanut nimensä Isojärvestä, joka on n. 20 km pitkä, kapea ja syvä järvi. Alueella sijaitsee myös Kuhmoisten kunnan korkein paikka, 219 m:n Vahtervuori. Isojärvelle ovat tyypillisiä jyrkät, kallioiset hoilot ja mäkinen maasto. Siellä asustaa myös majavia.

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto

on jokaiselle retkeilijälle tuttu, 1938 perustettu, 1020 km² ja siten Suomen 3. suurin. Se sai tämän nimen v. 2005, kun Pallas-Ounastunturin kansallispuisto ja Ylläs-Aakenuksen suojelualue yhdistettiin. Lukemattomat jalkaparit ovat vuosien varrella vaeltaneet Hetasta Pallakselle tai päinvastoin ja kiivenneet 807 metriä korkean Taivaskeron huipulle.

Lukijaa jo ihmetyttää, miksi tämä kansallispuistojen esittely on tarpeen.

Lampi Päijänteen Kelvenne-saaren päällä.

No, siksipä tietysti, että **Länsi-Karjalan Retkeilijät** tekivät retken kaikkiin näihin viime kesän aikana. Kuusi aikuista vahvistettuna kolmella ”nuorisosaostolaisella” suuntasi matkansa Outokumusta Keski-Suomeen 23.-26.7.2013.

Aamusella 24.7. nousimme Padasjoen satamassa Elbatar-laivaan. Laivan kippari kertoi kiinnostavasti Päijänteestä ja kansallispuistosta. Tunnin laivamatkan

jälkeen jäimme Kelvenne-saareen Kirkkosalmen laiturilla. Eväät repussa lähdimme patikoimaan harjusaaren merkittyä polkua. Ensimmäinen pysähdys oli Hanttolanhiekan kauniilla rannalla.

Ranta oli täynnä upeita ”asuntoveneitä” joten uiminen ei innostanut. Matka jatkui, maisemat komealle Päijänteelle olivat hienot. Patikoinnin ja evästelyn jälkeen Elbatar nouti meidät kuuden tunnin kuluttua toisella kierroksellaan takaisin. Kapteeni ohjasi laivan pienen saaren kupeeseen, jossa männyn latvassa oli valtava kalasääksen pesä. Lintuja ei näkynyt. Päivä päättyi leppoisasti majapaikassa saunomiseen ja yhdessä valmistetun aterian nauttimiseen.

25.7. ajoimme Kuhmoisten kirkonkylän läpi kohti Isojärven kansallispuistoa. Valitsimme lähtöpaikaksi Kalalahden parkkipaikan.

Päivä oli lämpimämpi kuin edellinen. Majavat ovat muuttaneet kansallispuiston maisemaa, se onkin valittu puiston tunnuseläimeksi. Meille eivät majavat näyttäytyneet, mutta muu luonto tuli tutuksi.

Kalliot, kivet, puut, järvet ja purot kertovat omaa tarinaansa.

Lortikan vanhan metsäkämpän luona evästelimme ja jatkoimme Vahterjärven hienolle laavulle, jossa tapasimme kaksi lapsiperhettä.

He olivat yöpyneet laavulla ja teltoissa. Lapset nauttivat uinnista kirkkaassa Vahterjärven. Sijaa löytyi meillekin nuoti- on ympärillä.

Paluureitti Isojärven rantaa pitkin oli paikoin melko vaikeakulkuista.

Hiukkasen väsyneinä palasimme, mutta sauna majapaikassamme ja uinti Harmoisten joessa virkisti väsyneet jäsenet.

Keski-Suomen kesäretkeen osallistuvat Suoma ja Toivo Rissanen, Sirkka-Liisa ja Reino Tölli, Heikki Haapea ja Seija Pääkkönen sekä nuoret Hanna ja Maija Mietala.

Kansallispuistoihin tutustuminen ei jäänyt vielä tähän

14. - 21.9. patikoimme kymmenen hengen voimin ruskaretkellä Muonion seudulla. Majailimme Kropion majoilla ja teimme siitä päiväretkiä eri kohteisiin. Seuran puheenjohtaja Heikki Haapea ja sihteeri Seija Pääkkönen olivat Muoniossa Heikin lapsuudenkodissa jo muutamaa päivää ennen muita ja uistelivat Muonionjoella aikansa kuluksi. Puolen tunnin soutelun jälkeen tuntui, että koukku oli tarttunut pohjaan. Mutta selvisi, että siiman päässä oli kala ja iso! Puolisen tuntia väsyttelyä ja veneeseen saatiin nostettua 6,8 kg:n hauki. Se paistettiin voissa päivälliseksi kymmenelle hengelle.

Porukalla teimme päiväreppuretkiä. Ensimmäisen päivän ruskaretki tehtiin Särkitunturin huipulle. Sinne oli tehty leveä, sepeleillä päällystetty polku joten kulku oli helppoa. Puolimatassa oli uusi, iso kota ja lampi uimalaitureineen. Muitakin retkeilijöitä oli paljon liikkeellä. Maaruska oli upea, puut olivat jo melkein paljaat. Toisen päivänä oli Pallas-tunturin vuoro. Kiipesimme Taivaskeron

Aurinko paistoi evästauolla Isojärven Lortikassa.

huipulle, josta sumun vuoksi oli huono näkyvyys.

Äläs tullessa sumu hälveni ja mahdolliset maisemat levittäytyivät eteemme. Osa porukastamme oli ensi kertaa Pallaksella. Kolmantena päivänä ajoimme Olokselle ja kiersimme hiihtoladun pohjaa tunturin ympäri. Reitti oli helppo ja metsä rauhoittavaa. Illalla kaksi joukosta laski verkot Särkijärven ja uistellen saivat 3 taimenta. Verkoilla saatiin yli kolme kiloa muikkujä. Kala-aterian ainekset olivat taas valmiina.

Neljännän päivän aamuna kaksi joukosta palasi kotiin. Me muut ajoimme Vuontispirtille, josta kuusi henkeä lähti patikoiden Montellin majan kautta Pallashotellille. Kuskit ajoivat Pallakselle ja tekivät patikkaretken Pallasjärvelle hiljaista satumetsäpolkua pitkin.

Kävimme viidentenä päivän tutustumassa TRL:n Rihmakurun ja Varkhanmukan majoihin. Kummassakin oli retkeilijöitä TRL:n seuroista. Seuraava kohteemme oli Keimiöjärven todella vanhat kalatuvat. Suurin osa oli kunnostettu hienosti vanhaa vaalien. Päivän päätteeksi kävelimme vielä Keimiöjärvelle, jonka rannalta oli komeat näkymät Keimiö- ja Sarmaltuntureille. Viimeisenä päivänä ajoimme Pallas-tunturille menevän tien varteen ja nousimme sorastettua tietä kohti Sarmaltunturia. Poikkesimme kauniilla, vanhalla porokämpällä, jossa sytyimme tulet takkaan. Kämpältä nousimme Sarmaltunturin huipulle. Sää oli kirkas ja näkymät sen mukaiset. Paluumatkalla tehtiin ostoksia poronlihamyymälässä.

Mestarikokki Sirkka-Liisa Tölli + avustajat valmisti illalla hyvän aterian.

Kropion hyvässä saunassa voimat palasivat seuraavia päiviä varten.

Ruskaviikko kului nopeasti. Edessä oli kotiinlähtö 21.9.

Heikki ja 6,8 kilon hauki.

Sää oli meitä suosinut koko viikon, vaikka ei joka päivä aurinko paistanutkaan. Seuraavalla viikolla ilmat olivat huonontuneet.

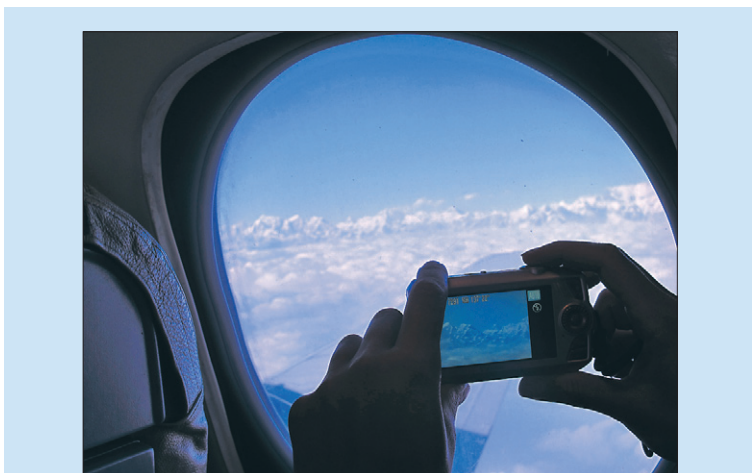
”Ja meillä kaikilla oli niin mukavaa...” Ruskaretkellä olivat seuramme jäsenet Liisa ja Jorma Luostarinen, Suoma ja Toivo Rissanen, Sirkka-Liisa ja Reino Tölli, Pirjo ja Ilari Vauhkonen, Heikki Haapea ja Seija Pääkkönen. Kiitokset kaikille heille rentouttavan retkiviikon yhdessäolosta ja Sirkka-Liisalle erityisesti maukkaista aterioista.

Näimme kesän 2013 aikana hyvin erilaisia maisemia, jotka kaikki olivat näkemisen ja kokemisen arvoisia. Kotimaan luonto ei petä siellä kulkijaansa.

Kesän retkimuistot kertoi
Seija Pääkkönen

Sumuisella Taivaskerolla.

Kanchenjunga trek 2013

Himalajan vuoristo näkyy jo! Tästä se lähtee!

12 suomalaisen ”retkikunta” pakkasi viikolla 40 shortsejaan ja untuvatakkiaan. Lento Kathmanduun, Nepaliin, lähtisi perjantai-illan hämärtyessä. Pääkaupungista matka jatkui Intian rajan tuntumaan, Kanchenjungalle. Matkasuunnitelmamme sisälsi huippuina maailman kolmanneksi korkeimman vuoren, Mt. Kanchenjungan, pohjoisen perusleirin, Pang peman (5140m), ja eteläisen näköalatasanteen, Oktangin (4810m).

Nyt odotuksistamme hieman poikenneet, mutta antoisat 5 viikkoa ovat takanapain.

Lue seuraavasta numerosta enemmän Kanchenjunga trekin tunnelmista!

Teksti ja kuva: **Vilma Saarinen/ER**

MatkaPaletti

HARRASTEMATKAT

Patikointimatkat
Kreetalle ja Santorinille

Saaristopyöräilyä
Kroatiaa ja pyöräilyä
Kreetalla.

Kreikka • Kroatia

myös muita teemoja
tilaa esite - kysy lisätietoja

info@matkapaletti.fi
010 320 2690
www.matkapaletti.fi

Retkeilijä

Päätoimittaja Hilikka Laitinen.
Työväen Retkeilyliitto ry:n järjestölehti.
Toimitus: Säästöpankinranta 6 C,
00530 Helsinki. Puh. 045 1369744.
tyovaenretkeilyliitto@gmail.com
ISSN 0783-165X
Painopaikka: Keski-Uusimaa Oy, Tuusula